

Sayı : 54567092-

Konu : Hasta mahremiyetine saygı gösterilmesi

GENELGE
2016/10

Bilindiği üzere hasta mahremiyeti, hastanın sağlığı ile ilgili bilgilerin gizliliği ile birlikte bedensel ve manevi değerlerinin de mahremiyetini ve korunmasını güvence altına almayı gerekli kılar. Hasta mahremiyeti uluslararası sözleşmeler ve evrensel hukuk normları ile güvence altına alınmış ve bizim hukukumuzda da başta Anayasamız olmak üzere, birçok mevzuat ile söz konusu mahremiyetin sağlanmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Anayasamızın 20'nci maddesinde herkesin, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilerek, kişilerin hem özel hayat, hem de aile hayatı güvence altına alınmış ve diğer kişilere de bu hakka saygı gösterilmesi emredilmiştir.

Hastaların mahremiyetine saygı gösterilmesi, sağlık hizmet sunumunun temel esaslarından birisi olup, 01.08.1998 tarihli ve 23420 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hasta Hakları Yönetmeliği'nin Mahremiyete Saygı Gösterilmesi başlıklı 21'inci maddesinde "Hastanın, mahremiyetine saygı gösterilmesi esastır." ve "Her türlü tıbbi müdahale, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmek suretiyle icra edilir." denilmek suretiyle, hasta mahremiyetine saygı gösterilmesi gerekliliği ortaya konulmuştur.

Keza, 16.10.2009 tarihli ve 27378 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul Ve Esasları Hakkında Tebliğin 2'nci maddesinde de, "Acil servislerde yapılan her türlü tıbbi işlem sırasında hasta mahremiyetine, tıbbi etik kurallara ve hasta hakları ilkelerine riayet edilmesi zorunludur." denilerek, acil servis hizmetlerinde de, hasta mahremiyeti, tıbbî etik kurallar ve hasta hakları ile ilgili ilkelere uyulması tâlimatlandırılmıştır.

Sahada yapılan incelemelerde; muayene, tetkik ve tedaviler ile özellikle cerrahi işlemler sırasında ve yoğun bakım ünitelerinde hasta mahremiyetine yeterince riayet edilmediği görülmüş ve bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Hasta mahremiyetini teminen mer'î mevzuata titizlikle riayet edilmesi ve özellikle;

1) Yoğun bakım üniteleri ile girişimsel işlemler ve görüntüleme gibi hastanın bedeni üzerinde yapılan tüm uygulamalarda hasta mahremiyetini sağlayacak tedbirlerin alınması, hastayı hazırlama işlemleri sırasında mahremiyet esaslarına azami ölçüde dikkat edilmesi (mahremiyeti sağlayacak şekilde bedenin mahrem yerlerini örten önlük ve bone kullanılması gibi),

2) Poliklinik, acil servis, gözlem ve hasta odaları ile kan alma gibi birden çok hastanın bir arada bulunduğu mahallerin, hasta mahremiyetini koruyacak şekilde düzenlenmesi (perde, paravanla ayırma gibi),

3) Klinik görüşmeler, muayene, işlem/televi, görüntüleme ve hasta transferi işlemlerinde, Hasta Hakları Yönetmeliği'nde öngörülen ilkelere uygun davranılması,

4) Hasta ve tedavisi ile doğrudan ilgili olmayan kimselerin (sağlık personeli dâhil), tıbbi müdahale sırasında mahalde bulunmaması ve hastanın sağlığı ile ilgili bilgilerin gizliliğinin sağlanması,

5) Ölüm olayı sonrasında da mahremiyet hakkına riayete devam edilmesi,

Hususlarında gereğinin yapılmasını, hasta mahremiyetine saygı ilkesini ihlal eden kişi ve kuruluşlar hakkında ilgili mevzuatı çerçevesinde işlem tesis edilmesini ve uygulamanın titizlikle takibini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

DAĞITIM

Gereği:

- 81 İl Valiliğine (İl Sağlık Müdürlüğü)
- Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliklerine (İvediliğinden)
- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına

Bilgi:

- Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna
- Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna
- Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne